

Parlamentul
Republicii Moldova

IM nr.09

25 februarie, 2020

**Deputat în Parlamentul
Republicii Moldova**

**Biroul Permanent al
Parlamentului Republicii Moldova**

În conformitate cu articolul 73 din Constituția Republicii Moldova și articolul 47 din Regulamentul Parlamentului se înaintează cu titlu de inițiativă legislativă proiectul de lege cu privire la modificarea unor acte legislative ("legea prevenției").

Anexă:

1. Proiectul de lege;
2. Nota informativă.

Deputați în Parlament:

Igor Munteanu

L E G E
pentru modificarea unor acte legislative ("legea prevenției")

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Articolul I. Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr. 181–184, art. 595), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. După articolul 3¹ se introduce un nou articol cu următorul cuprins:

”Articolul 3². Prevenirea încălcării legislației și consultarea persoanei supuse controlului.

(1) Organele de control au obligația de îndrumare a persoanelor fizice și/sau juridice care practică activitate de întreprinzător în vederea aplicării corecte și unitare a prevederilor legii.

(2) În realizarea activității de îndrumare, organele de control au obligația:

a) să elaboreze și să publice pe paginile web proceduri de îndrumare și control, care să fie utilizate de către toate persoanele competente să efectueze activitatea de control;

b) să publice pe paginile lor web spețele cu frecvență ridicată, încălcările tipice și soluțiile de îndrumare emise în aceste cazuri;

c) să elaboreze și să publice pe paginile web materiale documentare și ghiduri destinate informării privind drepturile și obligațiile organelor de control, drepturile și obligațiile persoanelor supuse controlului, prevederile legislației în vigoare, cu indicarea, distinct pentru fiecare organ de control, a încălcărilor posibile în privința persoanelor supuse controlului, a faptelor contravenționale, a sancțiunilor și altor măsuri aplicabile;

d) să exercite activ în fiecare activitate de control rolul de îndrumare pentru evitarea pe viitor a încălcării prevederilor legale;

(3) Autoritatea administrației publice centrale de supraveghere a controalelor are obligația de a publica pe pagina web www.controale.gov.md toate documentele de îndrumare prevăzute în alin.(2), elaborate de către organele de control.

2. La articolul 27 alineatul (2), după textul ”vor fi reparate din contul organului de control” se introduce textul ”și/sau colaboratorii acestuia”.

3. La articolul 29 alineatul (4), după textul ”emise în cazuri similare” se introduce o nouă propoziție cu următorul text ”Termenul de executare a prescripției nu va fi mai mic de 30 zile lucrătoare și mai mare de 90 de zile lucrătoare”.

Articolul II. Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 78–84, art. 100), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. După Capitolul V se introduce un nou capitol cu următorul cuprins:

”Capitolul V¹

Prevenirea săvârșirii de contravenții

Articolul 1. Planul de remediere

(1) Planul de remediere reprezintă o anexă la procesul – verbal cu privire la contravenție, întocmit în condițiile prezentului capitol, prin care agentul constatatator stabilește măsuri de remediere în vederea îndeplinirii de către contravenient a obligațiilor prevăzute de lege.

(2) Planul de remediere este întocmit și anexat de către agentul constatatator la procesul – verbal prin care s-a depistat o contravenție în rezultatul controlului de stat, efectuat de către organele abilitate cu funcții de control, potrivit legii nr.131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător.

(3) În cazul întocmirii un plan de remediere, nu se aplică sancțiuni contravenționale, inclusiv sancțiuni complementare, pînă la expirarea termenului de remediere.

(4) Termenul de remediere reprezintă perioada de timp cuprinsă între 30 – 90 zile lucrătoare, de la data comunicării procesului – verbal cu privire la contravenție, în care contravenientul are posibilitatea remedierii neregulilor constatate și îndeplinirii obligațiilor legale. Durata termenului de remediere nu poate fi modificată și se stabilește în dependență de complexitatea acțiunilor ce urmează a fi efectuate și de posibilitățile persoanei de a îndeplini acțiunile.

(5) Planul de remediere nu se întocmește în următoarele situații:

- a) în cazul în care contravenientul îndeplinește imediat obligația legală;
- b) în cazul în care în termen de 3 luni de la data executării planului de remediere, contravenientul săvârșește din nou aceeași contravenție;
- c) în cazul în care contravenientului i-au fost înaintate prescripții pentru aceleași încălcări de către organul de control, potrivit legii nr.131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător, iar acesta nu le-a îndeplinit în termenul stabilit;

(6) Responsabilitatea îndeplinirii măsurilor de remediere revine persoanei, care potrivit legii, poartă răspundere contravențională pentru fapte constatate

(7) Modelul planului de remediere este prevăzut în anexa nr.1 la prezenta lege.

(8) Încheierea procesului – verbal cu privire la contravenție cu încălcarea prevederilor capitolului V¹ atrage nulitatea procesului – verbal.

(9) În termen de 10 zile lucrătoare de la data expirării termenului de remediere, agentul constatatator va verifica acțiunile întreprinse de către contravenient, cu completarea rubricilor din partea a II-a a planului de remediere, în care va menționa modalitatea de respectare a măsurilor de remediere dispuse.

(10) În situația în care, cu ocazia reluării controlului, se constată neîndeplinirea de către contravenient a obligațiilor legale conform măsurilor de remediere stabilite, în termenul acordat, agentul constatatator încheie un alt proces – verbal cu privire la contravenție, prin care persoanei responsabile i se aplică sancțiunile contravenționale prevăzute de prezentul Cod.

Articolul III. (1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării.

(2) Guvernul, în termen de 6 luni de la data publicării prezentei legi, va aduce actele sale normative în concordanță cu aceasta.

- MODEL -**ANEXĂ**

la Procesul – verbal cu privire la contravenție
 încheiat la data de (ziua)____ (luna)____ (anul)_____

PARTEA I

(ziua)____ (luna)____ (anul)_____

Măsuri de remediere

Nr. Crt.	Fapta săvârșită	Măsuri de remediere	Termen de remediere
1			
2			
3			
4			

Alte mențiuni

Agent constatatator

 (nume, prenume, semnătura)

Contravenient

 (nume, prenume, semnătura)

Ștampila

Martor

 (nume, prenume, semnătura)

PARTEA II

(ziua)____ (luna)____ (anul)_____

Modul de îndeplinire a măsurilor de remediere

Nr. Crt.	Fapta săvârșită	Modul de îndeplinire
1		
2		
3		
4		

Alte mențiuni

Agent constatatator

_____
(nume, prenume, semnătura)

Contravenient

_____
(nume, prenume, semnătura)

Ștampila

Martor

_____
(nume, prenume, semnătura)

Notă informativă cu privire la modificarea unor acte legislative (legea prevenției)

Proiectul de lege vine ca răspuns la necesitatea de îmbunătățire a mediului de afaceri și protejarea micului business de numeroasele obstacole în calea desfășurării afacerilor private.

Simplificarea cadrului de reglementare și prevenirea excesului de putere în raportul cu mediul privat de afaceri reprezintă obligații asumate de către autoritățile Guvernului RM în procesul de implementare al Acordului de asociere la Uniunea Europeană. Constatăm existența unor serioase rezerve în această ordine de idei. Astfel, mediul de afaceri consideră că excesul de putere și atribuțiile de sancționare descurajează inițiativa privată. Potrivit rezultatelor unor sondaje reprezentative de opinie, cel mai dificil segment de administrare a unor afaceri se găsește chiar la etapa de înființare a businessului. Cca 45% din reprezentanții mediului de afaceri susțin că anume pe parcursul operațiunilor de control, exercitate de către instituțiile de stat abilitate se înrevăd regulile informale și formale de extorcare a mitei din partea companiilor private abia înființate, multora lipsindu-le elementar cunoștințe minime de administrare și bună gestionare a afacerilor.

În acest fel, relațiile dintre instituțiile statului și companiile private nu sînt privite ca între subiecți egali în drepturi, chiar dacă scopul general al ambilor părți este de a crește bunăstarea țării. În perioada 19 aprilie – 17 mai 2017, Centrul de Investigații Sociologice și Marketing “CBS-AXA” a efectuat un sondaj cu participarea a 511 companii mici și mijlocii (poate fi găsit pe www.viitorul.org sau www.anb.viitorul.org), împreună cu Institutul pentru Dezvoltare și Inițiative Sociale “Viitorul”, în cadrul Agendei Naționale de Business (ANB), precum și în parteneriat cu Camera de Comerț și Industrie din Moldova. Studiul efectuat de aceste organizații a relevat faptul că, de cele mai multe ori, contrar principiului prezumției nevinovăției, businessul este privit ca un infractor înrăit, care odată prins asupra unor nereguli trebuie să plătească pentru toate neajunsurile sistemului. În consecință, actual sistem de controale de stat este axat preponderent pe măsuri punitive, aplicînd sancțiuni sub orice pretext, chiar dacă agentul economic a comis încălcări neintenționate sau care nu au cauzat prejudicii materiale și care pot fi remediate de către agentul economic. Nu în ultimul rînd, acest sistem provoacă abuzuri din partea instituțiilor publice și decizii incorecte ale funcționarilor publici. Or, legislația ambiguă permite uneori anumite interpretări „interesate” din partea autorităților investite cu funcții de control în raport cu mediul de afaceri privat. Această abordare este, în opinia autorului acestui proiect de lege, complet greșită, or statul este înainte de toate un serviciu public adresat tuturor cetățenilor și companiilor private, nu invers.

Începînd cu anul 2013, principiile și procedurile de organizare și efectuare a controlului de stat asupra activității de întreprinzător au fost unificate într-un singur act legislativ, legea nr.131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător, obligatoriu pentru toate autoritățile / instituțiile publice, care au dreptul să inițieze și să desfășoare controlul.

În anul 2016 a fost demarată o reformă a sistemului controlului de stat cu scopul de diminuare a poverii administrative asupra mediului de afaceri, eliminarea situațiilor de abuz, eficientizarea și transparentizarea controlului de stat. Rezultatele acestei reforme le vom putea analiza peste cîțiva ani de la finalizarea ei și implementarea deplină a noilor prevederi normative. Însă, la moment, constatăm că prevederile legii nr.131/2012 nu sînt implementate eficient, iar businessul, în special cel mic și mijlociu nu se simte protejat de abuzurile inspectorilor.

Deși legea controlului de stat conține unele mecanisme de protecție, numite ”prescripție”, acestea nu se aplică sau se aplică ineficient în favoarea businessului mic. Prescripția intervine în cazul unor încălcări minore, care previn aplicarea sancțiunilor și încurajează formularea unor recomandări de

remediere, cu stabilirea încălcărilor, prevederilor legale și un termen pentru aceste remedieri. De cele mai multe ori, aceste remedieri sunt cerute marilor întreprinderi și mai puțin businessului mic și mijlociu, care nu beneficiază de facto de consiliere și termen de remediere efectivă a unor carențe.

În particular, proiectul propune un mecanism de profilaxie/prevenție contra unor posibile abuzuri din partea organelor de control, prin amendarea legii nr.131/2012 și a Codului contravențional nr.218/2008.

Astfel, proiectul introduce anumite norme care se referă la obligația organului de control de a îndruma agentul economic prin elaborarea de ghiduri, îndrumare, note informative, în ajutorul celor verificați de către organele de control. Aceste acțiuni sunt însoțite de o normă activată prin intermediul proiectului de lege care permite părții afectate să recupereze prejudiciile cauzate de un inspector, care indică asupra unei relații asimetrice între organul de control și subiectul verificării, însemnând astfel o pârghie de responsabilizare mutuală. Totodată, se precizează în legea controlului de stat termenul de remediere acordat prin prescripțiile emise de inspectori care nu trebuie să fie mai mic de 30 de zile și cu posibilitatea de a fi extins și pînă la 90 de zile, în dependență de complexitatea cazului.

Proiectul inserează norme noi în Codul contravențional în ceea ce privește Planul de remediere, reprezentând de fapt un mecanism nou de prevenție similar experienței altor state europene. Astfel, legea indică expres că Planul de remediere se va aplica doar în cazurile de control efectuate de organele de control în baza legii 131/2012 și în rezultatul lor au fost depistate anumite contravenții pentru care organele de control au competențe în vederea analizării și aplicării de sancțiuni. Planul de remediere se aplică exclusiv în domeniul pasibil de sancțiuni în urma unor controale ale statului.

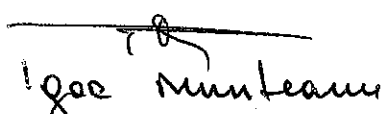
De facto, acest instrument ar urma să arate în felul următor:

1. agentul constatatator va efectua o analiză și va indica neconformitățile agentului economic, dacă acestea există;
2. agentul constatatator va întocmi o listă a acțiunilor și măsurilor, conform cerințelor actelor normative, ce trebuie realizate de agentul economic pentru remedierea neconformităților;
3. agentul constatatator de comun acord cu agentul economic vor stabili termenul (în limitele stabilite de lege) pentru remedierea neconformităților, întocmind și semnând un act (plan) în acest sens;
4. după expirarea termenului, agentul constatatator va verifica realizarea acțiunilor și măsurilor convenite;
5. doar în cazul când agentul economic nu va remedia neconformitățile, acesta poate fi sancționat conform legii.

Proiectul prevede însă și anumite cazuri în care nu se va aplica Planul de remediere, în special atunci când organul de control deja a acordat un termen de remediere în prescripția emisă, iar agentul economic nu a întreprins măsurile necesare și approximate.

Rezultate scontate ale acestui proiect de lege: reglementarea unor instrumente care să asigure prevenirea săvîrșirii încălcărilor, informarea și consultarea agentului economic, oferirea posibilității de a se corecta în cazul unor devieri neînsemnate și unui termen adecvat pentru înlăturarea neajunsurilor.

Autorul proiectului:

Igor Munteanu